Ziekteattest en de job: In welke mate komen de verwachtingen van de patiënt overeen met die van de huisarts bij het schrijven van arbeidsongeschiktheid?

Haio: VERMEULEN Bieke , KUL
Promotor: SCHOENMAKERS Birgitte , KUL
Praktijkopleider: TEUWEN Jo

Context: Patiënten die niet kunnen gaan werken omwille van ziekte consulteren meestal in de eerste plaats hun huisarts. Het merendeel van de huisartsen vindt het schrijven van arbeidsongeschiktheid echter een lastige zaak. De beslissing tot arbeidsongeschiktheid en het inschatten van de duur van arbeidsongeschiktheid is immers een complex proces, waarbij de arts voor een deel moet vertrouwen op het verhaal van de patiënt.

Onderzoeksvraag: Dit onderzoek focust op de mate waarin de verwachtingen bij het schrijven van arbeidsongeschiktheid van de patiënt en de huisarts overeenstemmen.

Methode: Dit onderzoek betreft een prospectief observationeel onderzoek. Enerzijds werd een literatuurstudie uitgevoerd op basis van bestaand empirisch onderzoek, anderzijds werden vragenlijsten afgenomen bij 121 huisartsen in de regio Belgisch Limburg en bij 127 patiënten, behorende tot de werkzame beroepsbevolking.

Resultaten: De meeste artsen ondervinden veel problemen bij het schrijven van arbeidsongeschiktheid en zijn ook bang om de arts-patiënt relatie te schaden wanneer ze hierover in discussie gaan met de patiënt. De patiënt daarentegen wil graag in overleg gaan met de huisarts. De meerderheid van de patiënten is ook van mening dat de huisarts het best geplaatst is om te beslissen over arbeidsongeschiktheid. Deze mening wordt echter niet door alle huisartsen gedeeld. Arts en patiënt verschillen in mening wat betreft de mate van inbreng van de patiënt in de beslissing tot arbeidsongeschiktheid. Zowel artsen als patiënten zien een systeem van zelfcertificatie zoals in Nederland wel zitten.

Conclusie: Dit onderzoek toont aan dat er een verschil is in de verwachtingen van de patiënt en die van de arts bij het schrijven van arbeidsongeschiktheid. Deze discrepantie situeert zich vooral op gebied van de verantwoordelijkheid voor het schrijven van arbeidsongeschiktheid, het overleg tussen arts en patiënt en de mate van inbreng van de patiënt. Zo zien huisartsen het schrijven van arbeidsongeschiktheid als materie waarover ze te weinig kennis hebben, waarin ze zich niet gesteund voelen, waarbij ze zich in een vervelende positie bevinden en als iets waar ze gewoon snel vanaf willen zijn zonder hierbij te moeten overleggen met de patiënt, zodat de arts-patiënt relatie niet geschaad wordt. Patiënten daarentegen willen graag in overleg gaan en vinden helemaal niet dat dit een goede arts-patiënt relatie in gevaar brengt. Een mogelijke oplossing hiervoor is de huisarts meer houvast te geven door het opstellen van richtlijnen, een beter overleg te creëren met arbeids- en controlegeneesheren en de voor- en nadelen van arbeidsongeschiktheid te bespreken met de patiënt. Op deze manier kan men evolueren naar een proces van 'shared decision making', wat kan helpen om huisarts, patiënt en andere belanghebbenden op dezelfde golflengte te brengen en het spanningsveld tussen alle partijen te verkleinen. Verder onderzoek dient uit te wijzen of een systeem van zelfcertificatie ook in België haalbaar is en eventueel kan zorgen voor een ontlasting van de huisartsen in drukke tijden.